

Til Stortingets arbeids- og sosialkomité

Ref.: MKF Dato: 20.04.2021

Høring - Forslag til endringer i reglene om å kombinere dagpenger med opplæring og utdanning

Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening er den største masterforeningen i Norge, og den største fagforeningen i Akademikerne med over 88 000 medlemmer. Våre medlemmer har mastergrad eller mer fra tekniske og naturvitenskapelige fagområder.

Tekna er fornøyd med at til at regjeringen i denne proposisjonen foreslår en rekke endringer i folketrygdlovens regulering av adgangen til å ta opplæring og utdanning med dagpenger. Tekna støtter det overordnede formålet med det nye regelverket og en rekke av endringsforslagene, men vi er skuffet over at den permanente ordningen ikke er like god som den midlertidige. Vi har derfor innvendinger knyttet til reglene om krav til karenperiode, målgruppen og opplæringens omfang.

Krav om tre måneders innledende arbeidssøkerperiode må fjernes

Tekna anerkjenner departementets argument om at hovedfokuset i dagpengeperioden skal være aktiv arbeidssøking, med henblikk på raskest mulig å komme i arbeid. Vi vet at en høy andel av de ledige kommer i arbeid i løpet av de første månedene av ledighetsforløpet. Dette kan muligens fremstå som fornuftig i en normalsituasjon, men hensikten med lovendringene er også å sikre et regelverk som tar høyde for plutselige kriser i arbeidsmarkedet.

Tekna mener derfor at begrensningen på tre måneders innledende arbeidssøkerperiode må fjernes. Vi anser det som svært viktig at ledige og permitterte som ser et behov for å tilegne seg ny kompetanse for å lettere komme tilbake i arbeid, skal kunne starte umiddelbart, gitt at de oppfyller kravet om å være reell arbeidssøker og kan dokumentere at de søker jobb.

En karenperiode på tre måneder vil i praksis kunne bety en utsettelse på opptil ni måneder, fordi mange opplærings- og studietilbud har oppstart én gang i semesteret eller sjeldnere. Det vil være uheldig om verdifull tid som kunne brukes til kompetanseheving og økt mulighet til å komme raskere tilbake til arbeidslivet, går tapt gjennom en slik arbeidssøkerperiode.

Ledige og permitterte kan gå glipp av påmeldingsfrister og studieopptak ved å måtte vente tre måneder. Med korte, modulerte og fleksible utdanninger som nå blant annet tilbys gjennom bransjeprogram og andre tilskuddsordninger, er det mulig å gjennomføre kurs på tre måneder eller mindre. Det vil også kunne være tilfellet i en ny ekstraordinær situasjon i arbeidsmarkedet, som Tekna mener at ordningen må ta høyde for.

Alle ledige må omfattes av ordningen

Tekna mener at adgangen til opplæring på dagpenger ikke bør avgrenses til helt ledige og helt permitterte. Vi kan ikke se noen grunn til at risikoen for strategiske tilpasninger til dagpengeregelverket blir større for delvis ledige/delvis permitterte enn for helt permitterte. Tvert imot kan man risikere at det gir arbeidsgivere insentiver til å permittere 100 prosent.

I likhet med Akademikerne mener vi at kravet om å være reell arbeidssøker og søknadsplikten med opplæringsplan gir Arbeids- og velferdsetaten mulighet til å forhindre strategiske tilpasninger.

Antall studiepoeng per år må økes til minst 20 studiepoeng per semester

Tekna mener også at grensen for studieprogresjon bør være høyere for å inkludere de som har mulighet til å ta flere fag på kortere tid. En øvre grense på 15 studiepoeng per semester er for lavt. Vi mener at det minst må være adgang til å ta inntil 20 studiepoeng per semester, slik at man kan ta to kurs i en tradisjonell universitetsmodell.

Det er viktig at regelverket tar høyde for plutselige kriser i arbeidsmarkedet. Tekna støtter derfor at departementet skal kunne øke antallet tillatte studiepoeng i ekstraordinære situasjoner på arbeidsmarkedet.